

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/97/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122203164
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122203164.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne vo veci žalobkyne: Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, ul. Pribinova 2, IČO: 00 151 866, proti žalovanému A. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. nad T., O. II XX/XX, o zaplatenie 96 eur s prísl., na odvolanie žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 9.8.2022, č.k. 17C/26/2022-8, takto

rozhodol:

I. Napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zastavil konanie a vec postúpil Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva Bratislava podľa § 10 ods. 1 CSP z dôvodu, že vec nepatrí do právomoci súdu, ale do právomoci uvedeného správneho orgánu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa sa na súde domáhala zaplatenia 96 eur za stravu zabezpečenú žalovanému počas nariadenej karantény v zariadení X. J. R. T. za obdobie od 08.05.2020 do 15.05.2020. Uplatnený nárok žalobkyňa právne založila na ust. § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z., podľa ktorého náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť. Suma 96 eur predstavovala plnenie v podobe paušálnych nákladov za stravu, ktorá bola žalovanému zabezpečená počas doby nariadenej izolácie v karanténnom zariadení.

2. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 6 ods. 3 písm. I/ zákona č. 355/2007 Z. z., podľa ktorého Regionálny úrad verejného zdravotníctva okrem iného ukladá povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58. V nadväznosti a to súd prvej inštancie konštatoval, že žalobkyňa sa domáha náhrady nákladov za stravu, ktorá mala byť žalovanému poskytnutá počas nariadenej karantény v období od 08.05.2020 do 15.05.2020, a to podľa citovaného ustanovenia § 58 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z. z. Podľa citovaného ustanovenia § 6 ods. 3 písm. I/ zákona č. 355/2007 Z. z. má však právomoc na uloženie povinnosti nahradiť náklady podľa § 56 až 58 uvedeného zákona príslušný Regionálny úrad verejného zdravotníctva. Vzhľadom na to neboli podľa súdu prvej inštancie splnené procesné podmienky, a to právomoc súdu konať o uplatnenom nároku, a preto konanie zastavil a vec postúpil miestne príslušnému Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva Bratislava hlavné mesto so sídlom v Bratislave na ďalšie konanie. Miestnu príslušnosť úradu súd určil na základe skutočnosti, že paušálne náklady na stravu žalovaného počas jeho pobytu mali byť hrazené v obvode tohto úradu, v obci R. T., okres J., kde bol žalovaný podľa žaloby v karanténe.

3. Proti uzneseniu podala odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietala porušenie práva na spravodlivý proces, pretože nemala možnosť sa k záverom súdu prvej inštancie a k dôkazom vyjadriť. Uviedla, že žalobu podala ako návrh na vydanie platobného rozkazu a o takomto návrhu mal súd rozhodnúť v súlade s § 265 CSP a vydať platobný rozkaz alebo postupovať podľa § 168 ods. 1 CSP a nariadiť predbežné prejednanie sporu. Tam by mohli byť odstránené pochybnosti súdu o právomoci konať. Žalobkyňa poukázala na to,

že pri správe majetku štátu je povinná využívať všetky právne prostriedky na vymożenie pohľadávky štátu (§ 4 z. č. 374/2014 Z.z.). Pretože faktúra, ktorá je podkladom uplatneného nároku nie je priamo exekučným titulom, bolo nevyhnutné, aby žalobkyňa pre vymáhanie získala exekučný titul, a to súdne rozhodnutie. Právomoc súdu rozhodnúť vo veci je podľa žalobkyne jednoznačne daná na základe § 3 CSP.

4. V ďalšom obsahu odvolania žalobkyňa uviedla okolnosti vyhlásenia mimoriadnej situácie v súvislosti s COVID-19 od 12.3.2020, a s tým súvisiace nariadenie Úradu verejného zdravotníctva SR, na základe ktorého sa všetkým osobám vstupujúcim na územie SR od 20.4.2020 nariadila izolácia v zariadeniach určených štátom. Týmto zariadeniam (určeným subjektom) potom Ministerstvo vnútra SR v súlade so zákonom č. 179/2011 Z.z. a nariadením Vlády SR č. 77.2020 Z.z. uhradilo náklady, ktoré vznikli so stravou a ubytovaním osôb s nariadenou izoláciou. V tejto súvislosti však žalobkyňa zdôraznila, že ust. § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. určuje okruh osôb, ktoré sú povinné uhrádzať náklady spojené s plnením povinností podľa zák. č. 355/2007 Z.z. nerieši však prípady, kedy náklady vzniknú subjektu, ktorý neuložil povinnosť podľa uvedeného zákona. Súd prvej inštancie sa podľa žalobkyne nevysporiadal s rozlíšením uloženia povinnosti v súvislosti s nariadenou karanténou a vznikom nákladov na poskytnutú stravu a ubytovanie. Za významné žalobkyňa považovala, že fyzické osoby neplatili všetky náklady spojené s povinnou izoláciou, ale iba stanovenú paušálnu čiastku za stravu.

5. Súd prvej inštancie teda podľa žalobkyne nesprávne posúdil to, že náklady vznikli priamo žalobcovi z iného titulu, ako na základe ustanovení zák. č. 355/2007 Z.z. Povinnosť poskytnúť stravovanie osobám v karanténe totiž nebola uložená rozhodnutím podľa zák. č. 355/2007 Z.z., ale v súvislosti s nariadenou karanténou. Podľa žalobkyne sa ust. § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. nevzťahuje na situáciu, kedy náklady vzniknú inému subjektu ako orgánu verejného zdravotníctva. Keďže stravovanie nezabezpečoval úrad verejného zdravotníctva, nemohol byť ani príslušný na rozhodovanie o povinnosti tieto náklady nahradiť. Tiež nemôže byť prijímateľom plnenia za náhradu nákladov stravovania.

6. Uvedené odvolacie námietky sumarizovala žalovaná tak, že podanou žalobou vymáha od žalovaného paušálne náklady za stravu, keďže za žalovaného plnila to, čo mal podľa § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. plniť žalovaný sám. Podľa žalobkyne by si žalovaný potreboval zabezpečiť stravu aj v prípade, ak by nebol umiestnený v karanténnom zariadení, a preto postupovala v súlade s právnymi predpismi a stravu žalovanému zabezpečila.

7. V ďalšom obsahu odvolania citovala žalobkyňa nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 4/2021 zo dňa 8.12.2021, v ktorom Ústavný súd SR prijal záver, že uloženie povinnosti podľa § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. znášať náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom osobe, ktorá je povinná tieto povinnosti plniť, je v súlade s Ústavou SR. Žalobkyňa tiež citovala z rozhodnutí iných súdov SR, ktoré o obdobnom nároku vecne rozhodli.

8. V závere odvolania namietla žalobkyňa nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia a z toho vyplývajúcu nepreskúmateľnosť. Napokon pre prípad, že súd nebude akceptovať argumentáciu žalobkyne, žalobkyňa uviedla, že uplatnený nárok je možné posúdiť aj ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a citovala ust. § 451 ods. 2 OZ a § 458 ods. 1 OZ.

9. Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 379 a nasl. CSP a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť podľa § 387 CSP. Rozhodol bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 385 CSP, podľa ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania odvolacieho súdu.

10. V prvom rade neobstojí námietka žalobkyne o nedostatočnom odôvodnení a nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia. Z rozhodnutia je jednoznačne zrejmé, prečo súd prijal záver, že nemá právomoc vo veci konať. Uplatnený nárok posúdil ako náklady, ktoré vznikli keď žalovaný plnil svoju povinnosť byť izolovaný v štátom určenom zariadení. Právne tieto náklady kvalifikoval podľa § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. Citujúc ust. § 6 ods. 3 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z. (Regionálny úrad verejného zdravotníctva ukladá povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58), prijal súd prvej inštancie záver, že predmetným ustanovením je právomoc na rozhodnutie o uplatnenom nároku zverená Regionálnemu úradu verejného zdravotníctva. Z toho potom na základe § 10 ods. 1 CSP prijal záver o zastavení konania a postúpení veci. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je tak dostatočne a jednoznačne odôvodnené a nie je nepreskúmateľné. V prospech záveru o preskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia svedčí aj to, že v

prípade nepreskúmateľného rozhodnutia by žalobkyňa nedokázala v odvolaní formulovať tam uvedené vecné argumenty proti rozhodnutiu, pretože by nebolo zrejmé prečo súd rozhodol tak ako rozhodol.

11. Rovnako neobstojí ani námietka porušenia práva na spravodlivý proces, ktoré malo spočívať v odopretí možnosti vyjadriť sa k záverom súdu prvej inštancie a k dôkazom. Súd prvej inštancie však pre potreby napadnutého rozhodnutia žiadne dôkazy nevykonával, ale vychádzal výlučne z tvrdení žalobkyne uvedených v žalobe. Tie boli dostatočné na posúdenie otázky právomoci súdu, ako základnej podmienky konania. Vzhľadom na to sa súd prvej inštancie nemohol dopustiť žiadnych pochybení v dokazovaní. Keďže nerozhodoval o veci samej, nemal ani povinnosť oboznámiť strany sporu o predbežnom právnom posúdení veci (§ 171 ods. 1 CSP). Súd prvej inštancie tiež nepochybil, pokiaľ nenariadil predbežné prejednanie sporu podľa ust. § 168 a nasl. CSP, pretože nedostatok právomoci súdu bol zrejmý zo žaloby. Nebol tak dôvod ani na zisťovanie splnenia tejto podmienky konania v súčinnosti so stranami sporu pri predbežnom prejednaní sporu (§ 170 ods. 1 CSP).

12. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že nedostatok právomoci súdu konať vo veci je neodstrániteľným nedostatkom podmienok konania. Neprichádza tak do úvahy, aby strany akýmkoľvek postupom vo veci dosiahli, aby súd mohol prejednať žalobu uplatňujúcu taký nárok, o ktorom súd rozhodovať nemôže pre nedostatok svojej právomoci. Súd v takomto prípade nemôže v konaní urobiť v zásade nič iné, ako konanie zastaviť a v prípade existencie právomoci správneho orgánu vec tomuto orgánu postúpiť. Danosť právomoci je základnou podmienkou konania súdu, a preto bez nej neprichádzalo do úvahy ani vydanie platobného rozkazu, event. nariadenie predbežného prejednanie sporu alebo pojednávania, ako sa domnieva žalobkyňa v odvolaní.

13. Žalobkyňa tiež proti napadnutému rozhodnutiu namieta tým, že pre vymáhanie pohľadávky štátu uplatnenej v tomto konaní je nevyhnutný exekučný titul a plniac si povinnosti správcu majetku štátu je žalobkyňa povinná exekučný titul, v tomto prípade súdne rozhodnutie, zabezpečiť. Túto skutočnosť odvolací súd nespochybňuje a nespochybnil ju ani súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím. To nekonštatuje, že o uplatnenej pohľadávke nie je možné vydať rozhodnutie, na základe ktorého by mohla byť vymáhaná exekučne. Napadnuté rozhodnutie iba prijalo záver, že takéto rozhodnutie nie je oprávnený vydať súd. Súčasným postúpením veci správneho orgánu súd prvého stupňa zároveň vyriešil pre žalobkyňu otázku, kto má právomoc o jej nároku rozhodnúť. Po postúpení veci bude správny orgán ďalej konať o uplatnenom nároku žalobkyne. Napadnuté rozhodnutie tak nijako nepopiera možnosť žalobkyne získať exekučný titul, ale konštatuje nevyhnutnosť získať ho správnym procesným postupom a súčasne tento postup uvádza. Exekučným titulom nie je len rozhodnutie súdu, ale aj rozhodnutie orgánu verejnej správy (§ 45 ods. 2 písm. f) exekučného poriadku).

14. K procedurálnym námietkam žalobkyne odvolací súd pre úplnosť uvádza, že možnosť argumentovať proti záverom súdu prvej inštancie v prípade zastavenia konania pre nedostatok právomoci súdu poskytuje strane sporu procesný predpis formou prípustnosti opravného prostriedku (odvolania), čo žalobkyňa napokon aj využila. Z vyššie uvedených dôvodov tak v konaní nedošlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento odvolací dôvod nebol opodstatnený.

15. Čo sa týka vecnej správnosti posúdenia právomoci, žalobkyňa argumentuje, že subjektom, ktoré boli štátom určené na realizáciu karantény osôb vstupujúcich na územie SR, bolo Ministerstvo vnútra SR povinné uhradiť náklady, ktoré vznikli so stravou a ubytovaním týchto osôb, a to na základe nariadenia Vlády SR č. 77/2020 Z.z. Tieto náklady tak vznikli priamo žalobcovi z iného titulu, ako na základe ustanovení zák. č. 355/2007 Z.z.

16. Podľa § 11 ods. 4 nariadenia Vlády SR č. 77/2020 Z.z. subjekt hospodárskej mobilizácie, určený rozhodnutím alebo písomným príkazom na vykonanie opatrenia hospodárskej mobilizácie podľa § 2 až 10 pre iný subjekt hospodárskej mobilizácie, si uplatňuje finančné prostriedky u tohto subjektu.

17. Podľa § 6 ods. 3 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z. Regionálny úrad verejného zdravotníctva prejednáva priestupky a iné správne delikty, ukladá pokuty a povinnosť nahradiť náklady podľa § 56 až 58.

18. Podľa § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. náklady, ktoré vzniknú pri plnení povinností ustanovených týmto zákonom a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi upravujúcimi ochranu verejného zdravia, uhrádza ten, kto je povinný tieto povinnosti plniť.

19. V posudzovanej veci predstavuje žalobou uplatnený nárok peňažnú náhradu za stravovanie, ktoré bolo poskytnuté žalovanému počas nariadenej karantény v zariadení X. J. R. T.. Karanténa bola žalovanému nariadená z dôvodu ochrany verejného zdravia na základe zákona 355/2007 Z.z. Stravovanie poskytnuté žalovanému počas karantény teda jednoznačne predstavovalo náklady, ktoré vznikli tým, že žalovaný plnil povinnosť zotrvať po príchode na územie SR v karanténe. Vzhľadom na to sa na povinnosť ich náhrady vzťahuje citované ustanovenie § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z., ako správne konštatoval aj súd prvej inštancie. V konečnom dôsledku je na tomto právnom posúdení založená aj žaloba a sama žalobkyňa na uvedené ustanovenie poukazuje a odkazom na nález Ústavného súdu zmieňuje jeho súlad s Ústavou SR.

20. Vychádzajúc z uvedeného, teda, že žalobou uplatnené náklady stravovania žalovaného v karanténe sú nákladmi podľa § 58 zák. č. 355/2007 Z.z., je tak priamo z textu citovaného ust. § 6 ods. 3 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z. jednoznačné, že povinnosť nahradiť takéto náklady ukladá Regionálny úrad verejného zdravotníctva. To zakladá jeho právomoc rozhodovať v tejto veci a tým vylučuje právomoc súdu prejednať žalobou uplatnený nárok (§ 3, § 4 a Čl. 1 CSP).

21. Na uvedenom závere nemení nič ani žalobkyňou zdôrazňovaná skutočnosť, že náklady stravovania zaplatila zariadeniu X. J. R. T. žalobkyňa, ktorej ministerstvu táto povinnosť vyplývala z iného právneho predpisu ako zo zák. č. 355/2007 Z.z., a to z citovaného nariadenia Vlády SR č. 77/2020 Z.z., a že od žalovaného tak žiada iba to, čo bolo plnené za neho. Uvedený názor žalobkyne predpokladá existenciu priamej povinnosti žalovaného voči zariadeniu, v ktorom vykonával karanténu. Teda, že žalovaný bol povinný uhradiť náklady karantény, v tomto prípade stravovania, priamo zariadeniu X. J. R. T.. Práve citované nariadenie vlády SR však uvedenú konštrukciu vylučuje. Je zrejmé, že štát nariadil karanténu osôb prichádzajúcich v rozhodnom období na územie SR formou umiestnenia týchto osôb v zariadeniach, ktoré pre tento účel určil, a ktoré stanoveným spôsobom financoval. Skutočnosť, že pre samotný faktický výkon karantény boli využité aj neštátne subjekty nemení nič na tom, že právne bolo zabezpečenie karantény vecou štátu. Preto ani osoby umiestnené v karanténe nemohli byť z hľadiska nákladov karantény v žiadnom právnom vzťahu so samotnými zariadeniami, kde karanténu absolvovali, ale jedine so štátom. Neprichádza tak do úvahy právna konštrukcia, že by osoby umiestnené v karanténe v neštátnych zariadeniach mali uhradiť náklady karantény týmto zariadeniam. Nie je teda možné uvažovať o danom právnom vzťahu tak, že pokiaľ žalobkyňa platila neštátnemu zariadeniu za zabezpečenie karantény určených osôb, plnila tým za tieto osoby, a tieto osoby by v dôsledku toho mali byť povinné nahradiť to, čo bolo plnené za nich.

22. Z uvedeného vyplýva, že v tomto konaní uplatnený nárok na zaplatenie je jednoznačne nárokom na úhradu nákladov karantény uplatnený priamo tým, komu tieto náklady karantény vznikli, teda nárokom vyplývajúcim z ust. § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. a nie z iného právneho vzťahu, napr. z bezdôvodného obohatenia.

23. Napokon sa nemožno stotožniť ani s názorom žalobkyne, že ust. § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. sa nevzťahuje na situáciu, kedy náklady vzniknú inému subjektu ako orgánu verejného zdravotníctva. Z uvedeného ustanovenia v spojení s ust. § 6 ods. 3 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z. totiž uvedený právny záver dovodiť nemožno. Právomoc Regionálneho úradu verejného zdravotníctva je totiž uvedenými ustanoveniami vymedzená výlučne z hľadiska ukladanej povinnosti bez ohľadu na to, v prospech koho má byť táto povinnosť splnená. Úrad verejného zdravotníctva má tak ohľadom nákladov podľa § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. právomoc konať nie len vo veciach, v ktorých by bol sám oprávnený, ale aj vo veciach, v ktorých je oprávneným na úhradu nákladov iný subjekt, či orgán verejnej moci, ako je tomu aj v tomto prípade. Z uvedeného vyplýva, že úrad verejného zdravotníctva nemusí byť prijímateľom úhrady nákladov, hoci o nej bude rozhodovať. V tomto je správny názor žalobkyne, podľa ktorého úrad verejného zdravotníctva nemôže byť v tomto prípade prijímateľom plnenia za náhradu nákladov stravovania. Ako však bol uvedený, to nie je podmienka danosti jeho rozhodovacej právomoci v tejto veci.

24. Význam pre riešenie otázky právomoci nemá to, že fyzické osoby neplatili všetky náklady spojené s povinnou izoláciou, ale iba stanovenú paušálnu čiastku za stravu. Rozsah, v akom je uplatnené právo na úhradu nákladov podľa § 58 ods. 2 zák. č. 355/2007 Z.z. nemá žiaden dopad na to, že takto uplatnené právo má stále základ v citovanom ustanovení, a teda ani žiaden dopad na právomoc Regionálneho úradu verejného zdravotníctva z toho vyplývajúcu podľa § 6 ods. 3 písm. l) zák. č. 355/2007 Z.z.

25. Čo sa týka žalobkyňou citovaných rozhodnutí iných okresných súdov SR, ktoré o obdobnom nároku vecne rozhodli, v žiadnom z nich nebola otázka právomoci súdu riešená výslovne a odvolací súd má zato, že implicitne v nich nebola vyriešená správne. Rozhodnutia okresných súdov neodôvodňujúcich danosť právomoci súdu rozhodnúť o typovo identickom nároku nepovažoval odvolací súd za prekážku rozhodnúť s náležitým odôvodnením o otázke právomoci odlišne.

26. Vzhľadom na uvedené bolo napadnuté rozhodnutie o zastavení konania pre nedostatok právomoci súdu a o postúpení veci správne a odvolací súd ho preto potvrdil.

27. Rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať dovolanie za podmienok stanovených v ust. § 419 až § 425 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.